

System Denken VVSG

Module 2

Route 2030
December 2021

Flow systeemdenken bootcamp

Systeem denken

Systeem mapping

Systeemdenken in de praktijk

Toepassing

1

2

3

4

5

6

7

Kick-off

- Intro
- VUCA wereld

Waarom-wat-hoe

- Marshmallows en eikels
- Systemische ijsberg

Power of mapping

- Feedback loop
- Mentale modellen

ILVO case

- Operationaliseren van systeemdenken

Extra tools voor systeemdenken

- Theory U

Lift-off: In de praktijk

- Case Sint Niklaas

DSRP mapping

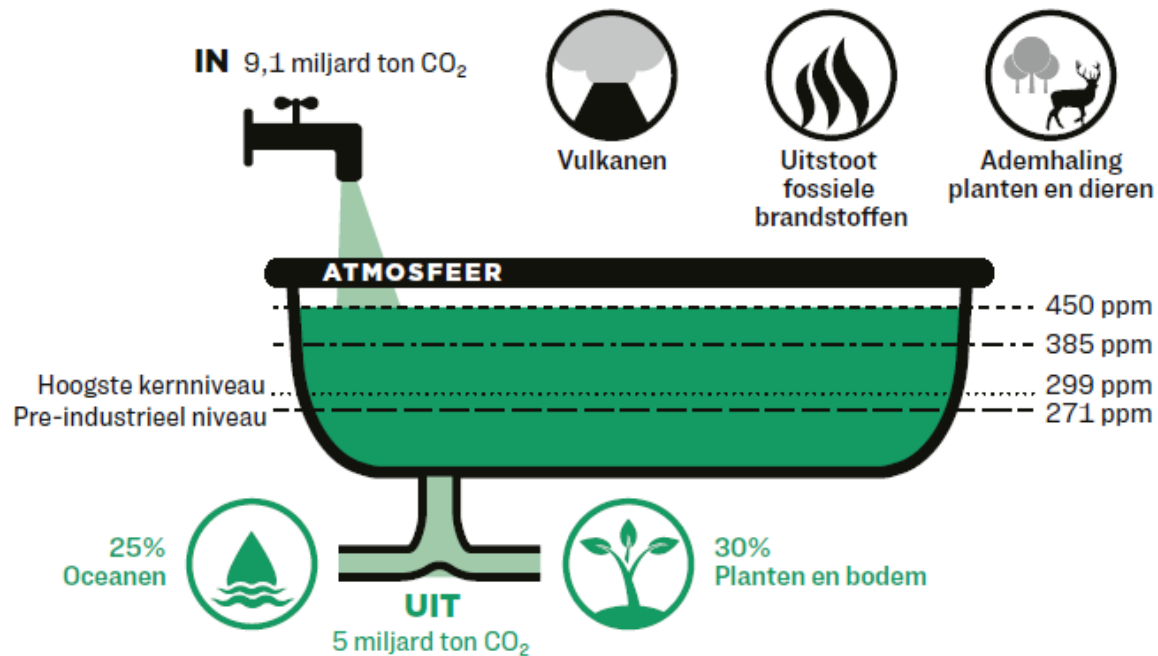
De kracht van visual grammar
Oefening duurzaamheidsuitdagingen

Reflectie

Wat is je eerste stap om systeemdenken meer onder de knie te krijgen?

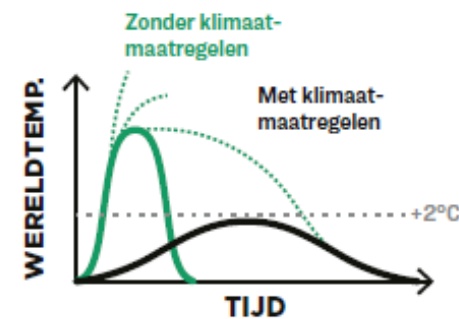
Wie heeft een eenvoudige systeem mapping gemaakt vanuit je professionele of privé leven?

Bron: Donella Meadows, CO₂-badkuip

Klimaatcrisis

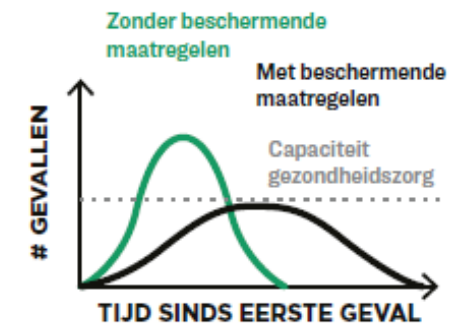
De CO₂-uitstoot vult snel aan (**in** de badkuip), veel sneller dan onze planeet aankan (**uit** de badkuip). Een steile toename van de CO₂-uitstoot door allerlei emissies zal de badkuip op een gegeven moment doen **overlopen**. Dit is het *tipping point* van wat onze planeet nog aankan. Dit is de situatie die we het koste wat het kost moeten vermijden.

(Bron: David J. Hayes, State Energy & Environmental Impact Center)

Coronacrisis

Het aantal besmette patiënten stijgt snel (**in**), veel sneller dan ons zorgsysteem aankan (**uit**). Een sterke toename van coronapatiënten zal de capaciteit van het zorgsysteem overstijgen (badkuip **loopt over**). Dit is het *tipping point* van wat we aankunnen. Dit is de situatie die we het koste wat het kost moeten vermijden.

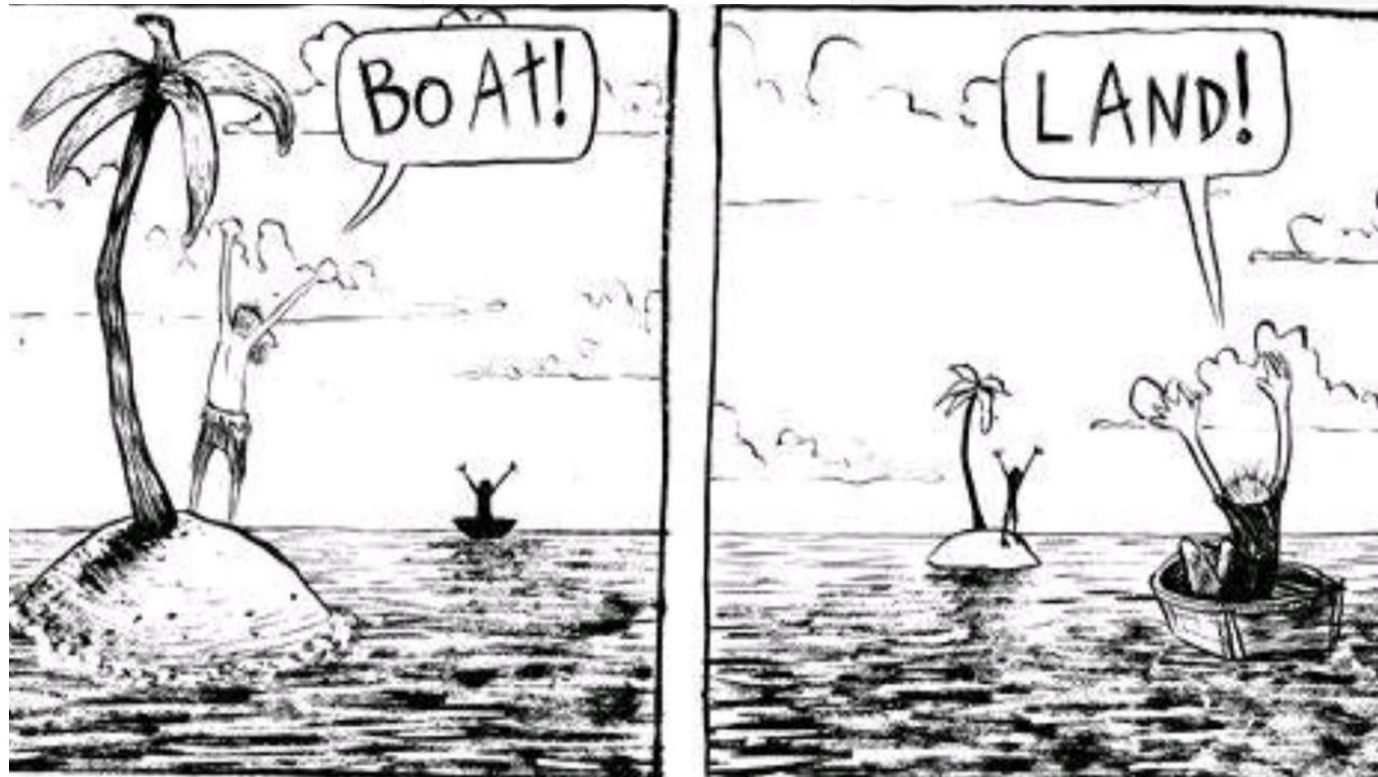

Uit www.route2030.be/dewegnaarduurzaamondernemen

Quiz

Ieder van ons ziet de dingen
anders...

OPNIEUW: centrale vraag

Hoe kunnen we de afstemming
tussen ons denken en de
werkelijkheid verbeteren?

Wie kent Theory U?

Met Theory U buig je complexe vraagstukken van deze tijd om naar een wezenlijke verandering, vanuit verbinding met jezelf, anderen en alle aspecten die met de vraag samenhangen. Het proces omvat een verdieping van het bewustzijn van de betrokkenen, het benutten van de wijsheid uit het onbewuste. Het U-proces maakt leren vanuit de toekomst mogelijk, in plaats van leren vanuit het verleden.

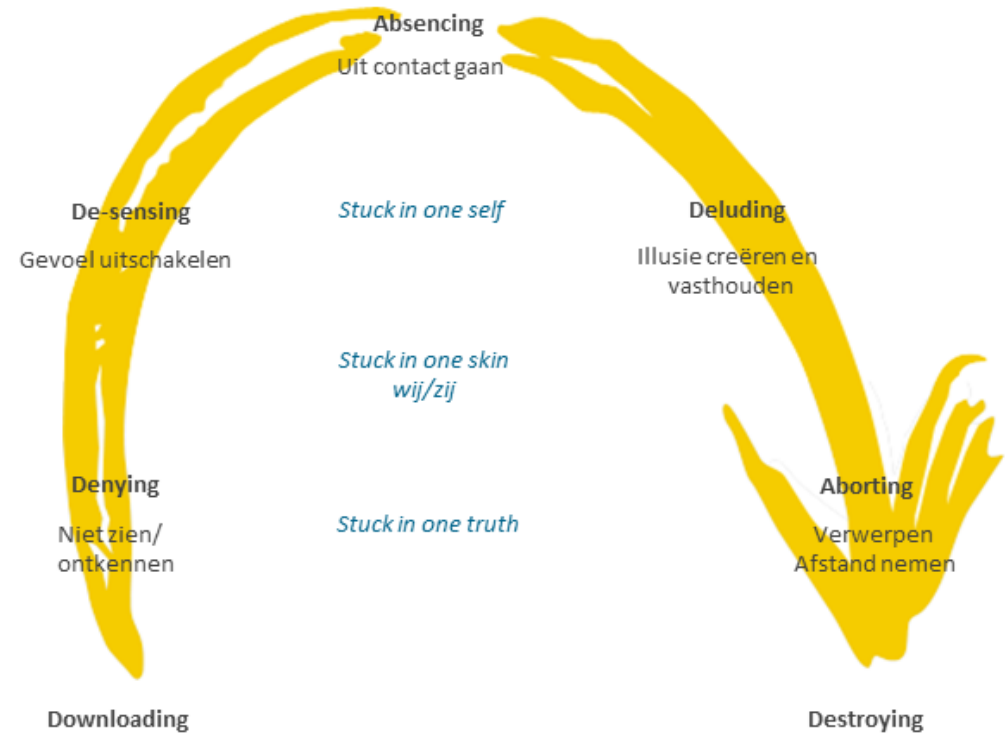
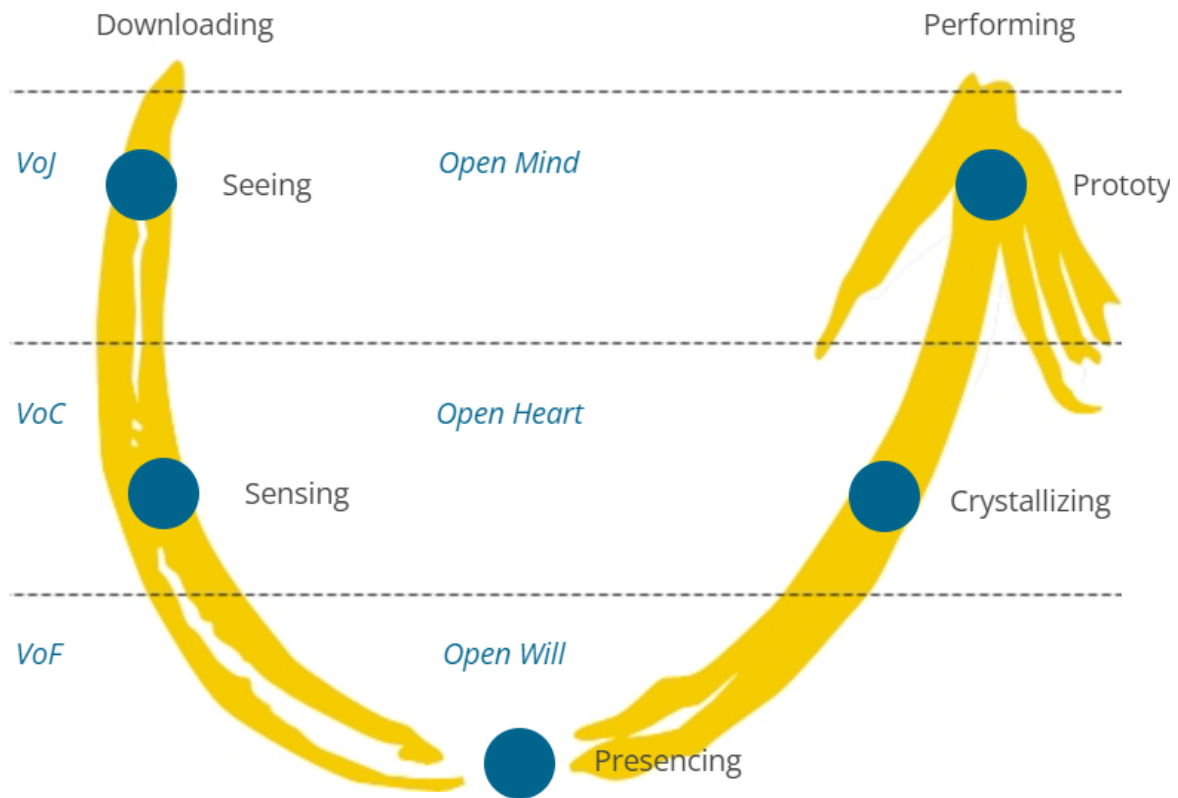
Bron: Otto Scharmer, 2013

Scharmer wil met Theory U een bijdrage leveren aan transitie voor complexe vraagstukken van deze tijd. Vanuit deze drie vormen van afscheiding hebben we, aldus Scharmer, diverse 'zeepbellen' gecreëerd. Denk aan de financiële crisis, ecologische problemen, etc.

1. De ecologische scheiding van onszelf en de natuur. We verbruiken momenteel 1,5 maal de bronnen van de aarde, waardoor we onze planeet uitputten.
2. De sociale scheiding van onszelf met anderen: het verschil tussen arm en rijk. Tien procent van de wereldbevolking heeft net zoveel materieel bezit als de overige 90% tezamen.
3. De spirituele scheiding van onszelf met onze ziel, vaak te zien in burn-out en depressie. Het aantal zelfmoorden is drie keer zo groot als het aantal moorden (inclusief oorlogen). Het aantal zelfmoordpogingen ligt zelfs 10 tot 20 maal hoger.

1. Kijk in je groep met een open blik naar deze stelling (seeing)
2. Luister empathisch naar elkaar (sensing)
3. Zie wat zich aandient om met dit complex vraagstuk aan de slag te gaan, zonder sturen (presencing)
4. Geef vorm aan nieuwe inzichten en ideeën uit de groep om deze 'zeepbellen' binnen jullie context aan te pakken (crystallizing)
5. Geef de toekomst vorm met jullie perspectief (prototyping)

PAUZE

Case Sint Niklaas

Gerben Van Schoote

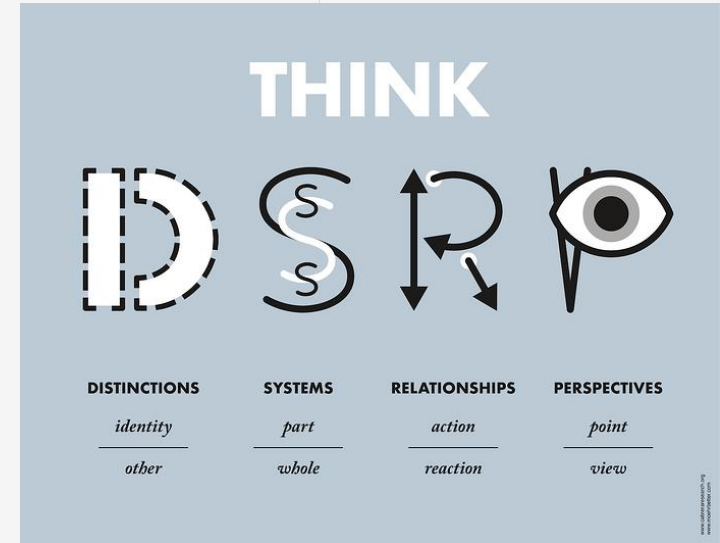
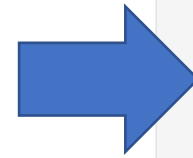
1. Hoe heeft Sint Niklaas met een open blik gekeken naar de uitdagingen voor het ontwerpen van de lokale voedselstrategie?
2. Hoe heeft Sint Niklaas empathisch naar de stakeholders geluisterd?
3. Hoe is Sint Niklaas vervolgens aan de slag gegaan met dit complex vraagstuk?
4. Hoe heeft Sint Niklaas vormgegeven aan nieuwe inzichten en ideeën?
5. Hoe heeft Sint Niklaas een toekomstbestendige voedselstrategie vormgegeven vanuit de verscheidene perspectieven?

PAUZE

RECAP: Hoe structureren we nu weer best informatie?

DSRP techniek = building blocks van onze mentale modellen

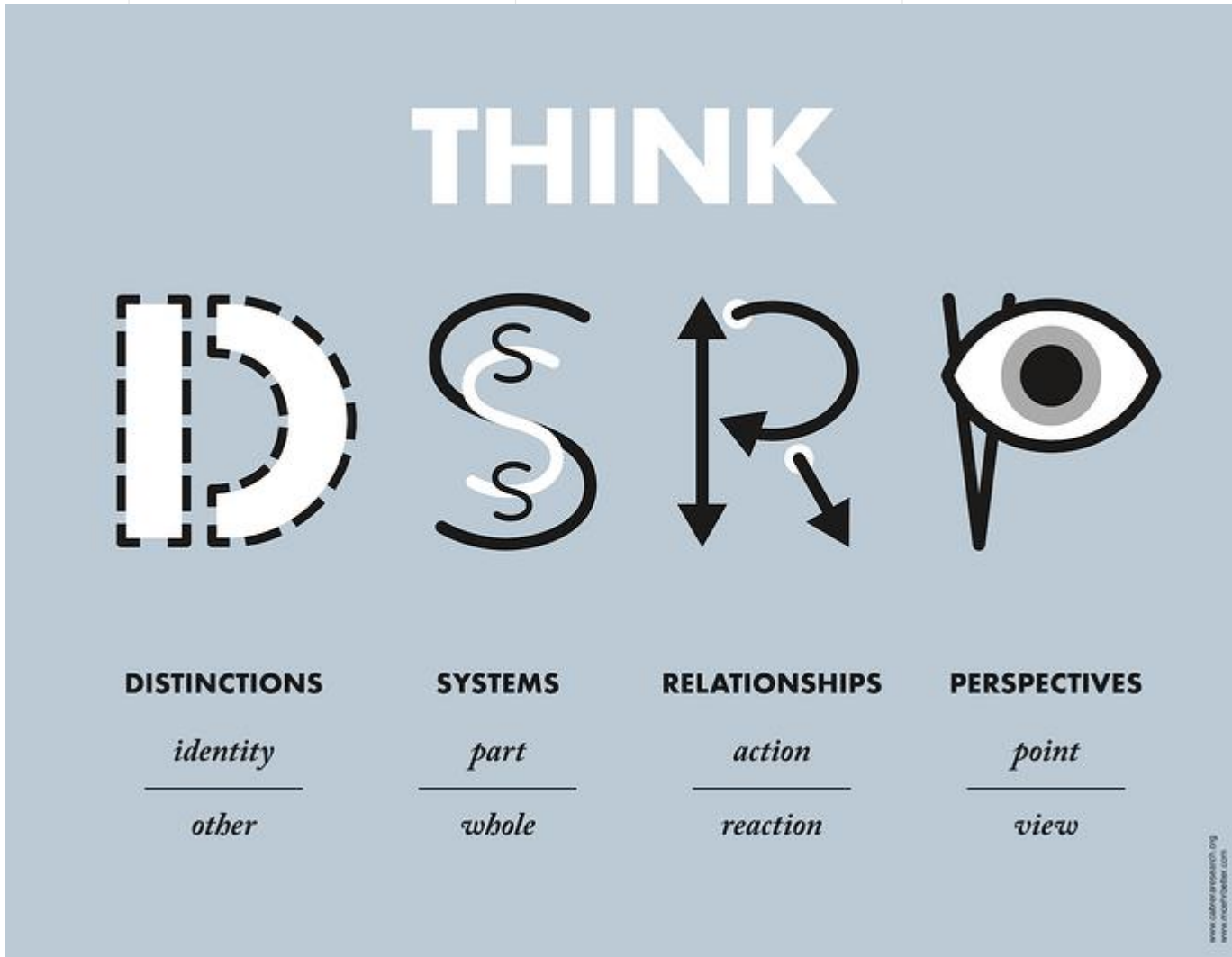
1. **D**istantiëren of onderscheid maken tussen ideeën
2. ideeën organiseren in gedeeltelijke of hele **S**ystemen
3. **R**elaties tussen ideeën herkennen
4. verschillende **P**erspectieven innemen

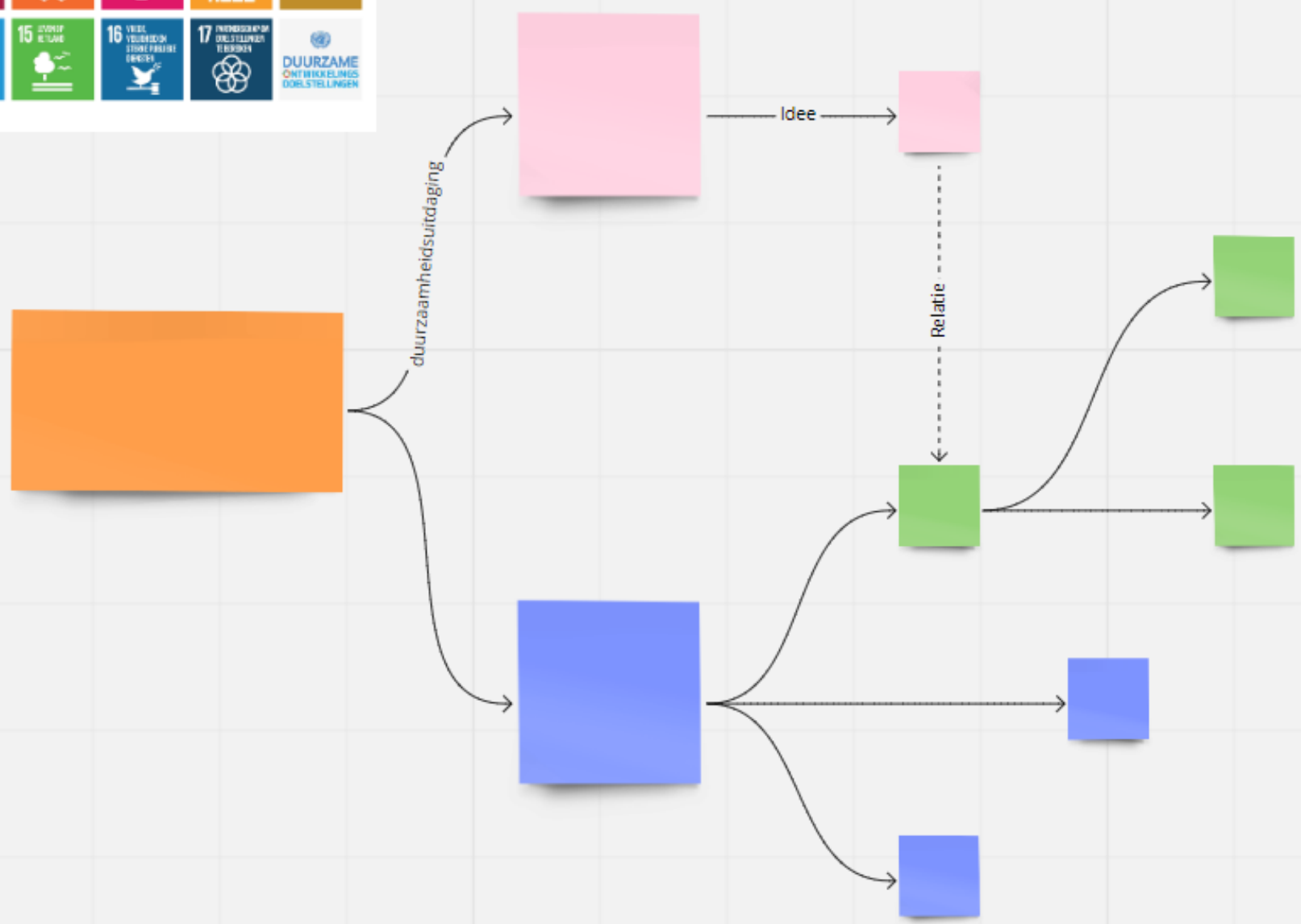
Voorspellende analyse

Zal leiden tot brainstorming, innovatie en voorspellingen

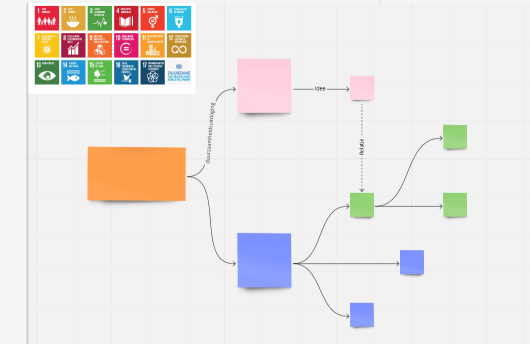
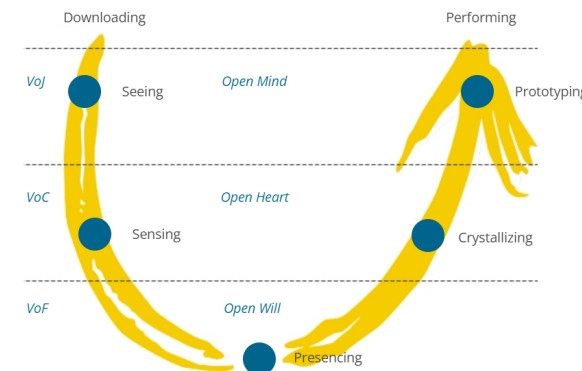
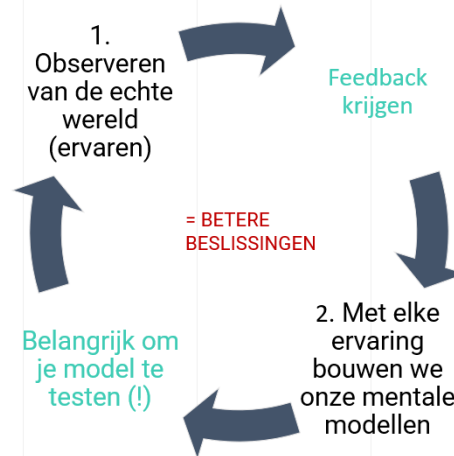
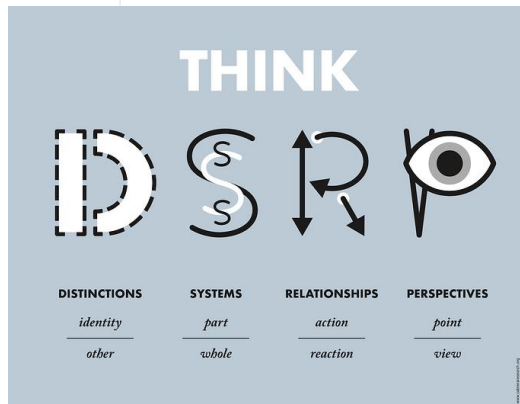
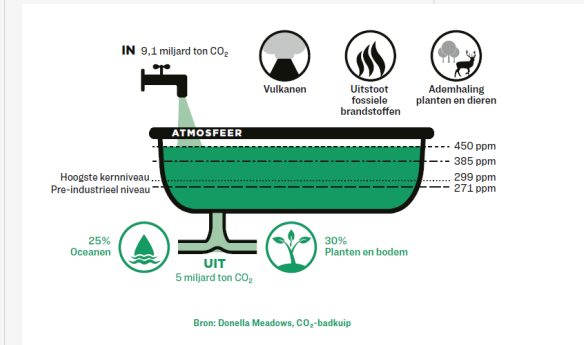
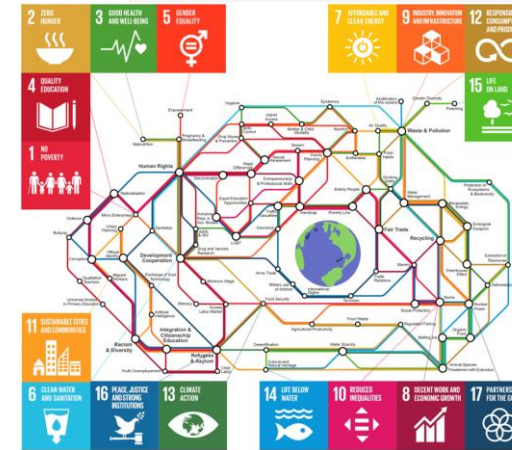
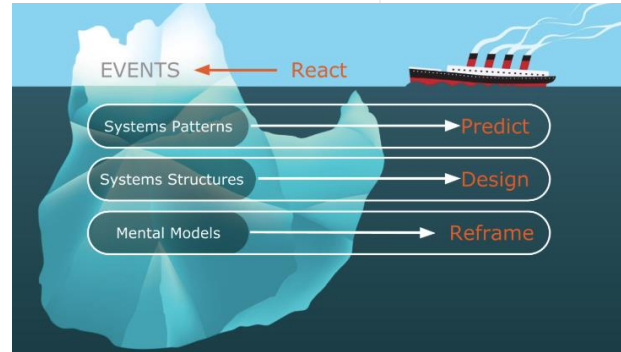
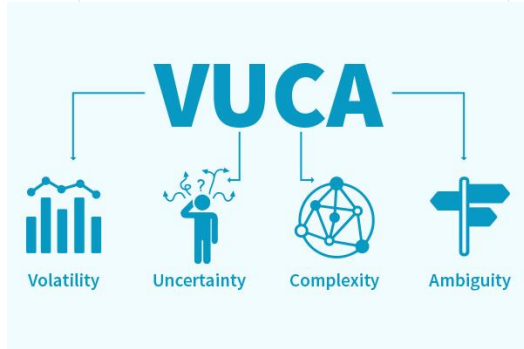
DSRP mapping opdracht

1. Kies een lokaal mondiaal thema waarop je met je groep op wil inzetten: **duurzaam aankoopbeleid, ethisch bankieren, wereldburgerschap, dekolonisering en alternatieve vormen van internationale samenwerking.**
2. Gebruik de SDG's als kapstok om de duurzaamheidsuitdagingen te noteren die je ervaart binnen je stad of gemeente, binnen het gekozen thema.
3. Onderscheid verschillende ideeën die een oplossing kunnen bieden aan de uitdagingen.
4. Cluster de ideeën.
5. Teken pijlen tussen ideeën die een relatie hebben (elkaar kunnen versterken of invloed hebben op elkaar).
6. Zet het petje op van verschillende beleidsfuncties van je schepencollege en reflecteer (vanuit financieën, milieu, sociale zaken, etc.)

Experimenteer met de verschillende systeemdenken tools

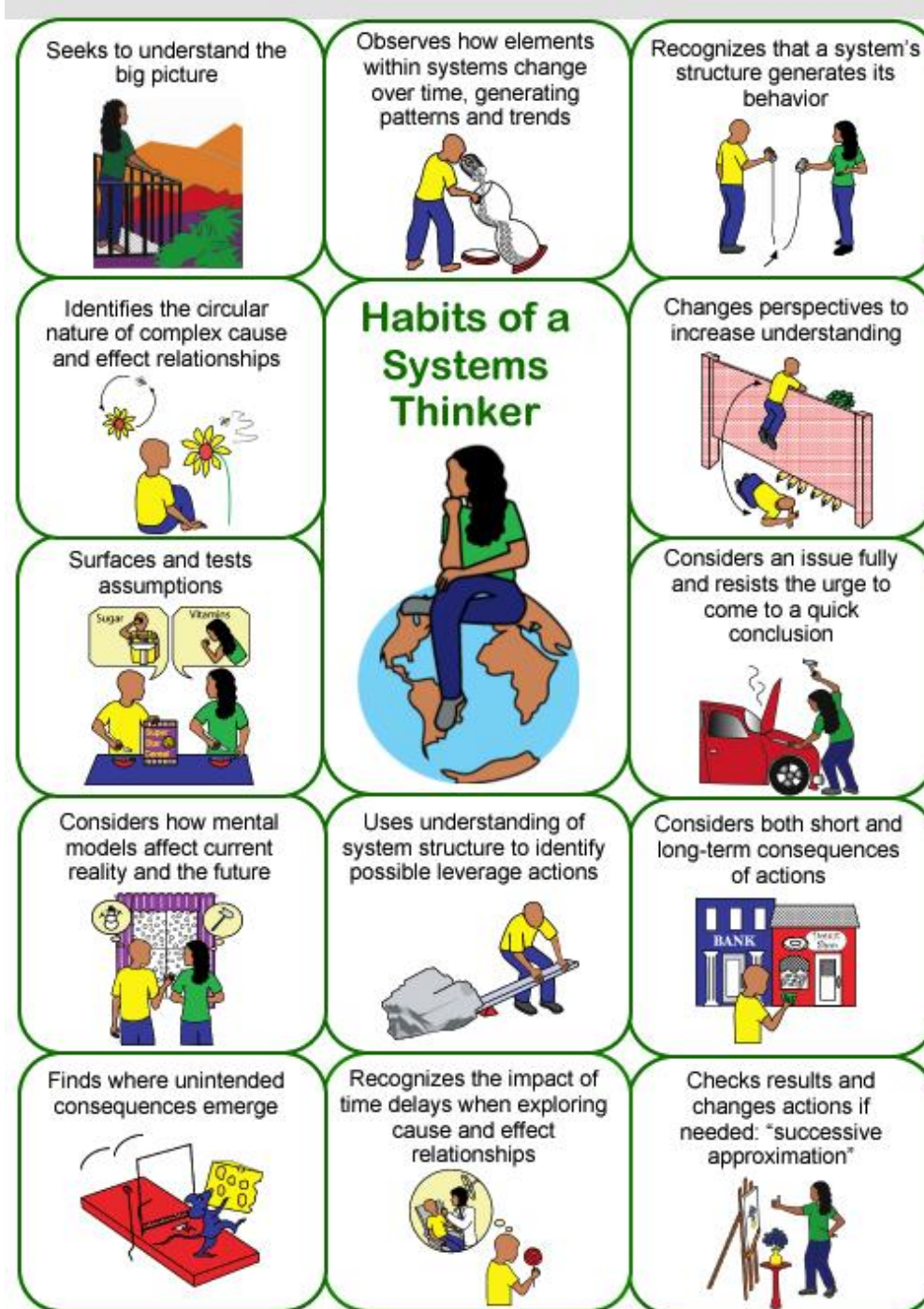

1 key takeaway

Denk aan iets uit je dagelijks leven en stel jezelf vier vragen.

1. Wat zijn de onderscheidingen die ik kan maken in mijn observatie?
2. Wat zijn de meest opvallende onderdelen in mijn observatie?
3. Zijn er relaties tussen deze onderdelen?
4. Welke verschillende perspectieven zou ik kunnen nemen?

Meer info:

<https://www.lesgevenvooreenoverduurzaamheid.be/hoofdstuk-2/23-onderwijzen-voor-duurzaamheid/232-de-zes-duurzaamheidscompetenties-uitgediept/2321-systeemdenken>

Finale reflectie

Extra inspiratie:

Leren van de natuur: <https://biomimicry.org>

Simuleer en leer verschillende principes met betrekking tot de dynamiek van de wereldwijde koolstofcyclus en klimaatverandering:

<https://www.climateinteractive.org/tools/climate-bathtub-simulation>

Hoe ga je verder aan de slag met systeemdenken?

Mentimeter

**Hoe heb je deze systeemdenken
sessies ervaren?**

www.route2030.be/dewegnaarduurzaamondernemen

✓ Inzicht

✓ Dynamiek

✓ Koers

✓ Impact

✓ Verhaal

Route 2030
hello@route2030.be
Linkedin/route2030
Facebook/route2030

